

**Lucyna Kubiak, Mirosław
Makohonienko, Marek Polcyn**

**Znalezisko miecza w obrębie
reliktów średniowiecznego
mostu/grobli w Gieczu**

Studia Lednickie 2, 367-368

1991

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

ZNALEZISKO MIECZA W OBRĘBIE RELIKTÓW ŚREDNIOWIECZNEGO MOSTU/GROBLI W GIECZU

Podczas wykopaliisk archeologicznych, prowadzonych latem 1990 roku na stanowisku 2 w Gieczu, w obrębie pozostałości mostowo – groblowych odkryto wczesnośredniowieczny miecz. Miecz ten znaleziony został między konstrukcjami palowymi w rzędzie południowym, bliżej linii zewnętrznej w warstwie oznaczonej numerem 22 (zob. ryc. 2 na str. 211, w tymże tomie), na głębokości 1,57 m (pomiar tkwiącej w górze głowicy), poniżej powierzchni w miejscu zalegania. Osady tej warstwy utworzone zostały w postaci gytii wapiennej drobnodetrytusowej, z niewielką domieszką mineralną, fragmentami drewna i substancji organicznej spalonej, nie tworzącej jednak tzw. „warstw spaleniskowych”. Miecz skierowany był głownią w dół pod kątem około 60°, tak iż dolna część głowni tkwiła w warstwie oznaczonej numerem 10, tj. homogenicznej gytii wapiennej drobnodetrytusowej. Sądzić należy, że miecz wpadł do wody istniejącego jeszcze wówczas jeziora, wbijając się w jego osady (warstwa oznaczona nr 10), przy czym moment zdeponowania przypadł na czas odkładania się warstwy 22, a najprawdopodobniej jej dolnego odcinka.

Miecz zachował się w stanie brzo dobrym, słabo skorodowany, z całkowicie zachowanym drewnianym uchwytem, z ułamanym jedynie fragmentem sztychu (ryc. 1). Miecz posiada dwusieczną głownię o sztychu słabo wykształconym. Na głowni zboczce dochodzące do około 3/4 jej długości. Jelec krótki, lekko owalny. Uchwyt drewniany dwuczęściowy, sześciokątny bez jakiegokolwiek owijki, wchodzi w górny otwór jelca i otwór podstawy głowicy, gdzie jest czopowany. Głowica składająca się z podstawy i nakładki ze ślepym otworem nasadzona jest na trzpień. Oto niektóre wymiary miecza podane w cm:

- głownia: długość 73,2
 szerokość u nasady 4,7
 szerokość przy sztychu 2,3
 grubość pośrodku 0,6
- jelec: długość 7,8
 wysokość pośrodku 1,7
- uchwyt: długość 9,5
 szerokość przy jelcu 2,8
 grubość 1,3
- głowica: wysokość całkowita 3,6
 szerokość 5,8
- całkowita długość miecza: 88 cm.

Wszystkie powyższe dane uzyskano na podstawie pomiarów i obserwacji sporządzonych przed i w czasie konserwacji, która wykonywana jest w pracowni Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy przez zespół dra J. Lehmana. W trakcie przeprowadzanych obecnie zabiegów konserwatorskich odsłonięto inskrypcję znajdującą się na głowni przy jelcu (zob. ryc. 2), dwustronne dziwerowanie głowni wzorem jodełkowym oraz ornament na głowicy.

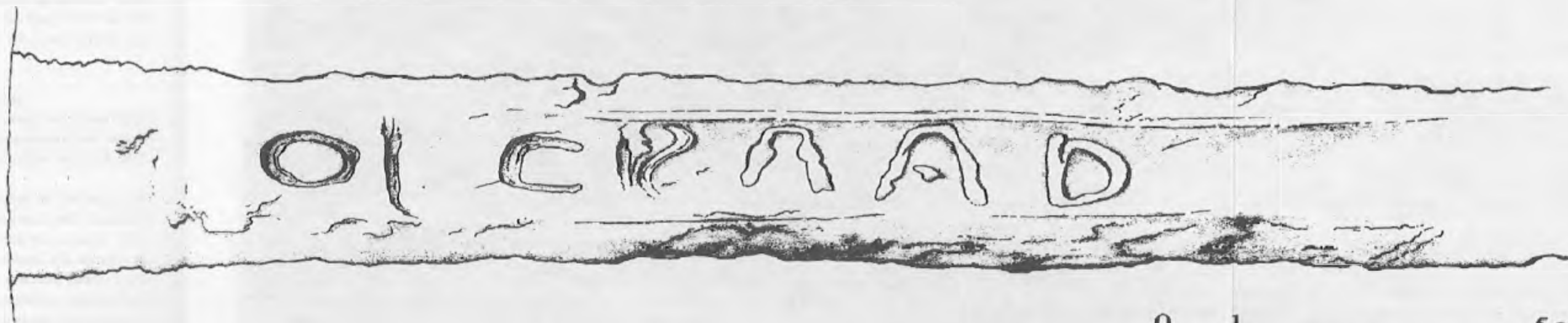
Odkryty miecz, na podstawie ukształtowania głowicy i występującego zdobnictwa, można uznać za najbliższy typowi H według typologii Petersena. Ostateczna charakterystyka miecza przedstawiona zostanie jednak dopiero po zakończeniu prac konserwatorskich.

Znalezisko z Giecza nabiera wymowy, jeśli weźmie się pod uwagę: bardzo dobry stan zachowania, zwłaszcza obecność drewnianego uchwytu; lokalizację znaleziska w obrębie obiektu i warstwy kulturowej; rangę ośrodka, w którym został odkryty.

Lucyna Kubiak, Mirosław Makohonienko, Marek Polcyn

Ryc. 1. Miecz odkryty w obrębie relikwii średnio-wiecznego męstwa/grobu w Ciecze na stanowisku 2

Ryc. 2. Inszyjacja na głowie miecza

